

Co je to participativní rozpočet ?

Participativní rozpočtování (PR) je demokratický proces, ve kterém členové místní komunity přímo rozhodují o použití části veřejného rozpočtu. Občané se tak zapojují do rozhodování o obecním rozpočtu, o prioritách provozních a investičních rozpočtových výdajů paralelně a provázaně s rozpočtovacím procesem v rámci struktur zastupitelské demokracie. PR lze aplikovat v různém rozsahu na jiných úrovních (stát, kraj, město - obec, školy, vysoké školy, bytová výstavba).

Jak to funguje?

Členové místních komunit přijímají rozpočtová rozhodnutí během každoroční série místních shromáždění a setkání. Existuje mnoho modelů participativního rozpočtování, většina z nich obsahuje tyto fáze : diagnostika, diskuse, rozhodování, provádění (implementace) a sledování.

1. Obyvatelé definují místní prioritní potřeby, generují nápady jak na tyto potřeby reagovat, a volí rozpočtové zástupce za svou komunitu.
2. Tito zástupci diskutují místní priority a rozvíjejí konkrétní projekty, spolu s odborníky.
3. Místní občané na shromážděních volí, které z těchto projektů budou vybrány k financování.
4. Vedení (města, kraje, atp.) realizuje vybrané projekty.
5. Občané sledují a kontrolují provádění rozpočtových projektů.

Příklad:

Obyvatelé identifikují jako jednu z priorit potřebu prostoru pro rekreaci. Jejich rozpočtoví zástupci vypracují návrhy, např. nového hřiště. Obyvatelé pak hlasují o návrzích, a pokud je projekt hřiště schválen, město investuje do jeho výstavby z prostředků, které byly pro PR určeny.

Kde to funguje ?

Brazílské město Porto Alegre (1,5 mil obyvatel) zahájilo první participativní rozpočtování v roce 1989. V Porto Alegre se každý rok PR procesu účastní 50.000 lidí, rozhoduje se o cca 20% rozpočtu města. Od roku 1989 se PR se rozšířil do více než 1200 měst v Latinské Americe, Severní Americe, Asii, Africe a Evropě. V USA a Kanadě, což zahrnuje PR v Torontu, Montrealu, Guelphu, a Chicagu.

Jaké jsou výhody?

Volení zástupci, komunitní organizace, zástupci akademické obce, a mezinárodní instituce, jako jsou Organizace spojených národů a Světová banka považují PR za perspektivní model demokratické vlády.

Kontakty

Web: www.alternativazdola.cz

E-mail: info@alternativazdola.cz

Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola

YouTube: kanál AlternativaZdola

Alternativa ZDOLA

Proč?

► Dává slovo místním komunitám

Řadoví občané dostávají možnost účastnit se na skutečných rozhodnutích.

► Přispívá k lepšímu a spravedlivějšímu rozhodování

Místní občané vědí nejlépe, co potřebují, a rozpočtové peníze se distribuují do komunit a na účely s největšími uznanými potřebami.

► Rozvíjí aktivní a demokratické občanství

Místní obyvatelé, zaměstnanci, úředníci a zastupitelé se učí demokracii tím, že ji praktikují. Získají větší pochopení komplexních politických problémů a potřeb daného společenství.

► Tvoří komunity a posiluje komunitní organizace

Lidé se více poznávají se svými sousedy a cítí se více spojeni se svým městem. Místní organizace tráví méně času lobbováním a více času věnují na samotná politická rozhodování a řešení.

► Rozpočtová shromáždění spojují skupiny a přitahují nové členy

► Propojuje politiky a jejich voliče

Politici mohou budovat užší vztahy se svými voliči. Místní komunity více poznají své volené zástupce i úředníky města.

► Dělá správu města více přehlednou a efektivní

Rozhodování o rozpočtových výdajích veřejně dává méně příležitostí pro korupci, plýtvání, nebo pro vznik nákladného veřejného odporu.

Alternativa Zdola s využitím informací z <http://www.participatorybudgeting.org/>

Kontakty

Web: www.alternativazdola.cz

E-mail: info@alternativazdola.cz

Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola

YouTube: kanál AlternativaZdola